

ActNow

Om ett omfattande projekt för att fylla ut det tomrum som vi menar finns genom att förse ungdomar och unga vuxna med kunskaper och verktyg för att underlätta ökad insikt, ökad källkritisk förmåga och ökat engagemang.

Webbplats och community

www.actnow.nu

lanseras i samband med Sverige mot narkotika maj 2009

Torgny Peterson
Mårten Eklund
April 2009

Bakgrund

Sedan en tid tillbaka pågår en omfattande debatt och diskussion om nationell och internationell narkotikapolitik. Åsikter, insikter och utsikter blandas friskt och tolkas ofta efter eget behag beroende på (o)kunskap och egen inställning i frågan. Inte minst gäller detta ungdomar och unga vuxna som frekvent använder Internet som kunskapskälla och där allsidig information ofta lyser med sin frånvaro. Detta i kombination med bristande förmåga till källkritisk granskning gör det för många svårt att skaffa sig den kunskap och insikt som krävs för att komma fram till en välgrundad uppfattning.

Dagens drogpolitiska turbulens gör att det finns ett större behov än någonsin tidigare av verktyg för att kunna orientera sig i informationsdjungeln och på så sätt bättre förstå vad frågorna handlar om och därigenom bidra till en konstruktiv diskussion och utveckling av konstruktiva åtgärder som främjar lösningar istället för låsta positioner.

Dom allra flesta anser redan idag att användning av narkotika inte är något som bör uppmuntras. Trots detta finns det ett stort antal ungdomar och unga vuxna som prövar narkotika och propagerar för att andra ska göra detsamma. Idag fungerar inte traditionella upplysningskampanjer på samma sätt som tidigare. Oavsett om vi tycker om det eller ej så pågår en omfattande debatt bland ungdomar och unga vuxna om liberalisering, avkriminalisering och/eller legalisering av narkotika, främst cannabis.

Den här debatten måste tas på allvar. Det går inte att låtsas som om den inte existerar. Vi är övertygade om att det bästa sättet att delta i den debatten är att ärligt redovisa olika synpunkter – för och emot – istället för att fördöma synpunkterna oavsett vem som framför dem. Ett ställningskrig är ingen betjänt av.

Dessutom är det, vilket ofta saknas, viktigt att föra in andra aspekter, t ex ekonomi, frågor om miljöförstöring, socialpolitiska konsekvenser, kriminalitet, lagstiftning, politiska beslut mm i diskussionen – något som ofta saknas eftersom debatten många gånger fokuserar på själva användningen av narkotika – ett ganska begränsat perspektiv.

Föreningen ActNow kommer med ett omfattande projekt att fylla ut det tomrum som vi menar finns genom att förse ungdomar och unga vuxna med verktyg och kunskap för att underlätta ökad insikt, ökad källkritisk förmåga och ökat engagemang.

Tema

En mängd olika drogrelaterade områden och teman har varit föremål för diskussioner och debatt under senare tid och vi har initialt valt att fokusera på tio i allra högsta grad aktuella områden, nämligen

Cannabis

Från producent till konsument; utbredning; trender; forskning; risker; hälsoaspekter; cannabis som medicin; ekonomi; organiserad brottslighet

Droger på Internet – lek med liv och död OCH Internet – hot och möjlighet (dubbelnummer)

Tiotusentals försäljare av narkotika, designer drugs, läkemedel, AAS-preparat m fl härjar på Internet. Många handlar, få vet vad det egentligen handlar om och vad man får

Vem och/eller vad styr informationen på Internet? Om tro och vetande och källkritisk granskning av information på internet

Svart, vitt eller grått

Om restriktiv hållning till droger, om liberalisering, avkriminalisering och legalisering av narkotika

Svensk narkotikapolitik – bara för svenskar?

Fungerar svensk narkotikapolitik? Utveckling eller avveckling; idéer om den framtida narkotikapolitiken; om export av den svenska modellen; om kritik och beröm av "Sweden's Successful Drug Policy"

Cannabusiness i Holland – hundratals ton och en omsättning på 250 miljarder

Hur påverkar Hollands cannabusiness inställning till, utbredning, tillgång, efterfrågan på cannabisprodukter i resten av Europa? Om coffee shops och lagen; om politik och lobbyism; om ris och ros av det holländska exemplet.

Dom snor våra pengar – vad gör du?

Hundratals miljoner kronor försvinner årligen ner i fickorna på dom som ägnar sig åt organiserad brottslighet och annan kriminalitet. Vad gör du?

La droga non si vince con la droga - Droger låter sig inte bekämpas med droger

Olika religioners syn på droger och användning av droger

Afghanistan – en drogpolitisk smältdegel

Om politiska föreställningar, religion, narkotika och narkotikaterrorism

Mer koka åt folket?

Om droger, kultur- och miljöfrågor i Sydamerika

I dagspress och andra tryckta media debatteras dessa teman ofta men det är på olika webbplatser och communities på Internet som debatten är som "hetast". Det räcker därför inte att publicera material på traditionellt sätt i tryckta medier.

Internet – det nya "slagfältet"

Ungdomar och unga vuxna idag köper inte som passiva konsumenter färdiga "paketlösningar" De vill ta del av information – javisst – men de vill framför allt vara med och presentera sina åsikter, debattera och påverka.

Det finns tydliga tecken på att merparten av debatten idag inte längre sker i traditionella medier som tidningar, radio och tv. Internet har i allt större utsträckning, på gott och ont, blivit den plats där normer och kulturer skapas. Det gäller också när ungdomar tar del av nyheter.

"Nätet förändrar inte enbart vårt sätt att läsa, det förändrar vårt sätt att tänka" skrev Mats Bergstrand, chef för DN Debatt nyligen. "När vi läser online tenderar vi", säger Bergstrand med hänvisning till forskaren Maryanne Wolf, "att bli rena avkodare av information. Vår förmåga att tolka texter, att upprätta de komplexa mentala förbindelser som bildas när vi läser djupt och ostört, förblir till stor del urkopplad".

En rapport från SCB (Statistiska Centralbyrån), *Privatpersoners användning av datorer och Internet 2008*, visar att allt fler unga läser nyheterna på Internet i stället för i en tryckt tidning. Praktiskt taget alla har en mobiltelefon och nästan 90 procent har en persondator hemma. Över 80 procent har tillgång till Internet hemma.

Enligt rapporten uppger 75 procent av ungdomarna i åldern 16-24 år att de läser nyheter på internet istället för i tryckta tidningar. För åldersgruppen 25-34 år är andelen 73 procent. Inte helt oväntat visar rapporten att äldre människor för närvarande föredrar tryckta medier, vilket i sin tur kan bero på att bara varannan äldre har tillgång till internet i hemmet. Våren 2008 hade drygt hälften (58 procent) av personer i åldrarna 65-74 år tillgång till internet hemma och i högre åldersgrupper är procenttalet ännu lägre.

Enligt rapporten är det alltså framför allt de yngre som utför saker på Internet istället för på annat sätt. Den yngsta åldersgruppen, 16-24 år, dominerar alla kategorier av aktiviteter utom när det gäller att kontakta offentliga organisationer via Internet istället för genom telefon eller besök.

En jämförelse mellan de med längst och kortast utbildning visar att det även här finns en påtaglig skillnad mellan olika grupper. De med eftergymnasial utbildning är en grupp där användningen är mycket frekvent och där endast en procent uppger att de aldrig använt Internet. De med förgymnasial utbildning är inte lika flitiga men det är ändå nästan sju av tio som uppger sig vara regelbundna användare. Däremot är det var femte person bland de med kortast utbildning som säger sig aldrig ha använt Internet. Detta mönster skiljer sig inte heller åt mellan kvinnor och män.

Den ökning av andelen Internetanvändare som man tidigare har observerat fortsätter. Efter en tillfällig nedgång år 2007 är andelen regelbundna Internetanvändare år 2008 den högsta någonsin. Andelen personer som använt Internet regelbundet under första kvartalet åren 2003 till 2008 varierade mellan 69 procent (2003) och 84 procent (2008).

Forskare vid rättssociologiska enheten vid Lunds universitet har, liksom forskare på andra håll i världen, uppmärksammat det som sker på internet och kommer nu tillsammans med Ericsson AB och skolförvaltningen i Lund att undersöka hur normer skapas i olika nätkulturer och vilka möjligheterna/riskerna är för klyftor mellan nätkulturerna och de traditionella samhällskulturerna. "Vi ska försöka se om det finns sociala strömningar som lagstiftarna och statsmakterna normalt sett inte ser och kommer åt", säger Måns Svensson, forskare vid Lunds universitet till Sydsvenskan. Från forskarhåll har man förhoppningar om att väcka etiska diskussioner bland de som ingår undersökningen, bland annat genom fokusintervjuer med alla niondeklassare i Lunds kommun under fyra år.

Vid ett möte med Måns Svensson i Lund utvecklade han tankarna bakom forskningsprojektet och hur man avser att gå tillväga för att öka insikt och kunskaper om ungdomars användning av Internet och den "parallella" normbildning som sker där. Vi kommer att behandla den "parallella" normbildningen i magasin nr 2, som handlar om droger på Internet.

Vad innebär detta för projektet?

Magasin på Internet

Så vad betyder då detta för det material vi avser att producera och distribuera på de teman vi nämnt? Från början ansåg vi att materialet också skulle publiceras i tryckt form, men efter en genomgång av tillgänglig forskning och fördjupade samtal om hur målgruppen ungdomar och unga vuxna söker och använder information, är vi övertygade om att det är viktigare att satsa på att utveckla information och presentationsmetoder på Internet än att producera ett antal magasin i tryckt form.

Vi kan också konstatera att man för kostnaden av tryckning av ett antal magasin kan producera ytterligare ett ansevärt antal magasin och reportage för publicering på Internet. Tryckta produkter är för många i och för sig "trygga" produkter, samtidigt som delar av innehållet kanske bara är högaktuellt under en kort period, inte minst för att

händelseförloppen inom de temaområden som kommer att behandlas är snabba och ofta sker med tvärsnitt.

Därför kommer vi att använda Internet i mycket stor utsträckning. På hemsidan ActNow.nu kommer varje nummer att publiceras i form av ett interaktivt magasin, men också i pdf-format för den som vill skriva ut hela eller delar av materialet. Oavsett när ett magasin publicerats kommer det alltid att vara aktuellt eftersom vi kommer att uppdatera det kontinuerligt med nytt material med anknytning till innehållet i respektive nummer, något som är omöjligt vid publikation i traditionella tryckta media. Det system som vi byggt upp för publicering på Internet medger också komplettering med bandade intervjuer och filminslag, animationer för att belysa processer och skeenden, och länkar till webbplatser som behandlar frågor som tas upp i varje enskilt temanummer. På så sätt kommer, som sagt, varje nummer att hållas ständigt aktuellt genom kontinuerliga uppdateringar med tillförsel av ny information.

Nyhetsavdelning

Actnow.nu kommer också att innehålla en nyhetsavdelning, som uppdateras dagligen. Tanken är att nyheterna där i flera avseenden ska ta upp frågor som behandlas i diskussioner i olika communities för att på så sätt ge en fördjupad bild av ämnesområdet och också kommentera, korrigera och komplettera gjorda uttalanden av flera källor.

Community/Forum

Vi konstaterade inledningsvis att ungdomar och unga vuxna idag vill ta del av information – javisst – men de vill **framför allt vara med och presentera sina åsikter, debattera och påverka**. Därför har ActNow.nu också en community som har direkt anknytning till publicerat material och som öppnar vidare modererade diskussioner och debatter, Q & A, enkäter mm. Alla kan läsa det som skrivs på communityn, men man måste vara medlem för att själv kunna skriva.

I dagsläget utgör ett antal forum viktiga referens- och normbildningspunkter för många ungdomar, vilket också bekräftas av det forskningsarbete som Måns Svensson och hans kollegor. Tanken med den community som vi kommer att lansera är att detta ska utgöra både alternativ och komplement till andra communities.

Reportage

Snabba "uttryckningar" för att skildra intressanta aktiviteter som berör ungdomar och unga vuxna blir också en del av verksamheten. Med mycket kort varsel kan vi snabbt ta oss till områden i Sverige för att rapportera om företeelser som andra media kanske inte ens nämner eller bara beskriver i form av "soundbites". Exempel på tänkbara reportage är till exempel **Legalisering av narkotika – vad tycker svenska ungdomar?; ökad GHB-användning bland ungdomar** och kopplingen av sådan användning till gym; **Almedalsveckan 2009 – politik för ungdomar eller bara för vuxna?; framgångsrika projekt** som bör uppmärksammas i större utsträckning; **ungdomsforum och ungdomsriksdag – verklig demokrati eller spel för gallerierna?**

Webradio

Hösten 2009 startar vi webradio, som komplement till ovanstående, med korta uppdateringar av senaste nytt, intervjuer och diskussioner, tips med mera för och med ungdomar. Webradion är ett bättre alternativ än närradio om man vill nå många eftersom

man kan lyssna på webradio oavsett geografisk belägenhet. Dessutom är produktionskostnaden betydligt lägre än för något annat radioalternativ.

Genom att vi använder Skype kan vi göra intervjuer med människor i stort sett överallt till en mycket låg kostnad

De program som görs placeras i ett arkiv där vem som helst när som helst kan ladda ner det inslag han/hon är intresserad av.

Advisory Board

De områden som behandlas i de olika temanumren är inte bara nationella utan ofta internationella till sin karaktär vilket i sin tur kräver omfattande research och ett brett nationellt och internationellt kontaktnät.

Utöver det mycket omfattande kontaktnät vi redan har inom de områden som blir och kan tänkas bli föremål för behandling, har vi också knutit ett rådgivande organ (Advisory Board) till oss. Följande personer ingår i den gruppen:

Christer Brännerud, International Project Coordinator (UNODC) Dushanbee, Tadjikistan

Cecilia Fant, kriminalinspektör, Rikskriminalpolisen, expert på Internetrelaterad brottslighet

Neil McKeganey, professor socialpolitik och socialt arbete, Drug Misuse Research Centre, University of Glasgow, Skottland

Andreas Kinneging, professor i juridik, Universiteit Leiden, Nederländerna

Frans Koopmans, De Hoop, Nederländerna

Tomas Lundqvist, fil.dr., docent, Lund

Johan Nilsson, kriminalinspektör, Rikskriminalpolisen

Utöver dessa finns också ett stort antal experter och "referenspersoner" som bekräftat sin medverkan i speciella avsnitt.

Testgrupp

Innan respektive nummer publiceras låter vi en testgrupp bestående av ungdomar och unga vuxna ta del av innehållet och komma med synpunkter om innehåll, design och läsvärde.

Research

För att åstadkomma ett bra resultat – oavsett om det gäller beskrivningar, analyser, faktainformation, intervjuer, diskussioner, debatter, enkäter m.m. – krävs ett omfattande researcharbete.

Vi har haft som utgångspunkt att det material som publiceras ska vara aktuellt, intressant, vederhäftigt och relevant för tilltänkta läsare, ivriga debattörer och alerta "kommentatorer". Vi tror inte på "skåpmat" eller återanvändning av redan publicerat material, även om hänvisningar till sådant material av naturliga skäl förekommer, utan vill till varje nummer hitta och presentera information på ett "aptitretande" sätt utan att göra avkall på kvalitet och innehåll.

Den här förstudien avsåg ursprungligen att ingående redovisa de olika magasinens tema och på vilket sätt och med vilket innehåll materialet skulle presenteras. Under resans gång har detta arbete förändrats i mycket stor utsträckning och resulterat i att vi, för att pröva olika idéer, valt att göra ett av de föreslagna numren som en del av förstudien, nämligen numret om cannabis.

Innan det arbetet påbörjades förde vi många och långa diskussioner om innehåll och upplägg. Vem skulle göra vad, varför, hur, när och till vilket pris?

Inom ramen för de medel som anvisats för förstudien har vi genom egna insatser, omfattande researcharbete, god hjälp av Advisory Board-medlemmar och andra experter och referenspersoner och positivt bemötande från alla vi varit i kontakt med beslutat oss för att producera magasinen på egen hand. Detta i kombination med att vi föreslår att man avstår från att publicera magasinen i tryckt form gör att en finansiering av projektet kommer att kunna resultera i flerfaldigt många fler magasin och reportage än vad som ursprungligen var tänkt.

Ett omfattande kontaktnät, mycket goda faktakunskaper förvärvade under lång tid i kombination med kreativitet och omfattande datakunighet och blick för ungdomars språk, intresse och datorvanor har gjort det som ter sig som ett omfattande projekt fullt realiserbart.

Inför det första numret har vi lagt ner stort arbete på research bland annat genom studier av litteratur, aktuella trender, ett stort antal intervjuer och många timmars diskussioner. Vi har under totalt fyra veckor rest runt i Sverige – från Malmö i söder till Östersund i norr och träffat forskare och forskningsledare, poliser, tullare, ungdomar, åklagare, socialarbetare, gatulangningsgrupper, internetspanare, projektledare för cannabisprojekt, forensiker på SKL (Statens Kriminaltekniska Laboratorium) m fl. Vi har besökt och talat med representanter för Folkhälsoinstitutet i Östersund, Riksåklagaren och vi har träffat och intervjuat äldre- och folkhälsominister Maria Larsson.

Resultatet av detta är det första magasinet, det som handlar om cannabis, ett magasin som i slutgiltigt utförande kommer att omfatta cirka 75-80 sidor, och där vi valt att göra en bred presentation av cannabisrelaterade frågor.

Utvärdering

Via hemsidan och via communityn kommer vi genom statistisk information, enkäter och frågeformulär få reda på vilken spridning materialet fått och synpunkter på innehåll och utförande och vilka "operativa" resultat i form av aktiviteter och annat materialet kan ha stimulerat till.

Publicering/Lansering av första numret om cannabis

Vi planerar att lansera det första Internetbaserade numret av magasinet och öppna communityn/forumet i samband med mässan Sverige mot narkotika i Örebro 13-14 maj 2009.

Genom flyers och affischer på mässan meddelar vi att www.actnow.nu har öppnat och skickar samtidigt ut pressmeddelande och nyttjar andra kanaler för att förvissa oss om snabb spridning av magasinet via hemsidan. Hemsidan i sig och communityn.

Under mässan planerar vi också att gå ut med en enkät till besökare för att få förslag och synpunkter på innehåll i kommande nummer, utöver de som planerats. Sådan "efterlysning" kommer också att finnas i varje magasin som produceras och också på hemsidan.

Socialstyrelsen har möjlighet att besöka hemsida och community innan den officiella lanseringen sker.

Magasin nr 2 – Om Internet och droger

Parallellt med arbetet med det första numret har vi också börjat förbereda magasin nummer 2, som kommer att bli ett dubbelnummer: **Droger på Internet – lek med liv och död OCH Internet – hot och möjlighet (dubbelnummer)**

Tiotusentals försäljare av narkotika, designer drugs, läkemedel, AAS-preparat m fl härjar på Internet. Många handlar, få vet vad det egentligen handlar om och vad man får.

Vem och/eller vad styr informationen på Internet? Om tro och vetande och källkritisk granskning av information på internet.

Numret kommer att innehålla unik information som inte publicerats tidigare och kommer garanterat att väcka stor uppmärksamhet och ge en inblick i förhållanden som är okända för många. Numret kommer också att ge glimtar av vad som händer "bakom Internetkulisserna" och presentera användbara verktyg för att öka förmågan till källkritisk granskning av det som publiceras på Internet.

I magasin nummer två behandlas också normbildning och vilka kunskaper om ungdomars användning av Internet och den "parallella" normbildning som sker där som egentligen finns.

Övriga nummer följer sedan med cirka 6 veckors mellanrum, kompletterade med reportage, aktiviteterna på hemsidan och i community och , från och med hösten 2009, webradio.

Budget 1 maj 2009 – 30 april 2010

Lönekostnad 1 heltid och 1 halvtid (inkl. sociala avgifter) Under 12 månader (2 x 12 x 20.000)	480.000
Dator med program och kringutrustning	10.000
Årsprenumeration på nyhetstjänster med "robotar" för uppdatering av nyhetsdelen på hemsidan	20.000
Årskostnad för Newsdesk – tjänst för snabb distribution av pressmeddelanden	24.000
Årskostnad för webradio – utrustning och programvara	11.000
Årskostnad för webhotell	3.000
Trycksaker (kuvert, brevpapper, visitkort, handouts)	6.000
Årskostnad för resor inom landet för intervjuer/reportage/	35.000

konferenser mm

Telefon/mobiltelefon 5.000

Administration (kontering,bokföring,redovisning) köpt tjänst 15.000

Summa 609.000

Refererande till ovanstående hemställes att Socialstyrelsen beviljar 609.000 till föreningen ActNow för perioden 1 maj 2009 – 30 april 2010 för genomförande av det ovan beskrivna projektet.

Visby april 2009

Torgny Peterson

Mårten Eklund